

Trigger pesukim

1. Daniel 2:20-23, modified JPS Translation (from <http://www.hareidi.org/bible/Daniel2.htm>)
(כ) ענה דניאל ואמר להוא שמה די אלקא מברך מן עלמא ועד עלמא די חכמתא וגבורתא די לה היא: (כא) והוא מהשנא עדניא זומניא מהעדה מלכין ומהקים מלכין יהב חכמתא לחכימין ומנדעא לידיעי בינה: (כב) הוא גלא עמיקתא ומסרתא ידע מה בחשוכא ונהורא עמה שרא: (כג) לך אל-ה אבהתי מהודא ומשבח אנה די חכמתא וגבורתא יהבת לי וכען הודעתני די בעינא מנך די מלת מלכא הודעתנא:

²⁰Daniel spoke and said: Blessed be the name of G-d from everlasting even unto everlasting; for wisdom and might are His; ²¹And He changes the times and the seasons; He removes kings, and sets up kings; He gives wisdom to the wise, and knowledge to those who know understanding; ²²He reveals deep and hidden things; He knows what is in the darkness, and the light dwells with Him. ²³I thank You, and praise You, O G-d of my fathers, who has given me wisdom and might, and has now made known to me what we desired of You; for You have made known to us the king's matter.

2. What troubles us about 2:22?

3. Midrash, Bereishit Rabbah 1:6 – part 1

ר' יהודה בר סימון פתח (דניאל ב) "והוא גלי עמיקתא ומסרתא", "הוא גלי עמיקתא" זו גיהנם שנאמר (משלי ט) "ולא ידע כי רפאים שם [בעמקי שאול קרוואיה]", ואומר (ישעיה ל) "כי ערוך מאתמול תפתה גם היא למלך הוכן] העמיק הרחיב [מדורתה אש ועצים הרבה נשמת ד' כנחל גפרית בוערה בה]"
ומסרתא זו גן עדן, שנאמר (שם ד) "[וסוכה תהיה לצל יומם מחרב] למחסה ולמסתור מזרם וממטר", ואומר (תהלים לא) "תסתירם בסתר פניך"

R' Yehudah bar Simon began: "He reveals deep and hidden things" –

"He reveals deep" is Gehennom, as in Proverbs 9:18, "[The fool] does not know that spirits are there [in the depths]; those she called are in the depths of the grave," and Isaiah 30:33, "For *tifteh* was arranged from yesterday; it is even prepared for the king, deep and broad, its pile is fire and a great amount of wood, the breath of Gd is like a stream of sulphur burning there."

"And hidden" is the Garden of Eden, as in Isaiah 4:6, "And [on Mount Zion] there will be shelter for shade by day from dryness, for protection, a hidden place, from storms and rain," and Psalms 31:21, "You hide them in the hidden area of Your presence."

4. Midrash, Bereishit Rabbah 1:6 – part 2

ד"א "הוא גלי עמיקתא ומסרתא", אלו מעשיהם של רשעים, שנא' (ישעיה כט) "הוי המעמיקים מד", ומסרתא אלו מעשיהם של רשעים, שנאמר (שם) "לסתיר עצה"

"ידע מה בחשוכא", אלו מעשיהם של רשעים שנאמר (שם) "והיה במחשך מעשיהם"

"ונהורא עמיה שרא" אלו מעשיהם של צדיקים, דכתיב (משלי ד) "ואורה צדיקים כאור נוגה", ואומר (תהלים צז) "אור זרוע לצדיק וגו'"
Alternatively: "He reveals deep and hidden things" – These are the deeds of the wicked, as in Isaiah 29:15, "Woe, those who dig deep, from Gd";

"Hidden" are the deeds of the wicked, as it continues, "to hide their counsel."

"He knows that which is in darkness" – The deeds of the wicked, as it continues, "Their deeds are in darkness."

"And light resides with Him" – The deeds of the righteous, as in Mishlei 4:18, "The path of the righteous is like radiant light," and Psalms 97:11, "Light is planted for the righteous, etc."

5. Midrash, Bereishit Rabbah 1:6 – part 3

א"ר אבא סרוגניא ונהורא עמיה שרא" זו מלך המשיח שנאמר (ישעיה ס) קומי אורי [כי בא אורך] וגו', בפסיקתא.

R' Abba Srungaya said: "And light resides with Him" is the anointed king [*mashiach*], as in Isaiah 60:1, "Rise, shine, for your light has come." This is recorded in *Psikta*.

6. Midrash, Bereishit Rabbah 1:6 – part 4

א"ר יהודה בר סימון מתחלת ברייתו של עולם הוא גלי עמיקתא ומסרתא, בראשית ברא אלקים [את השמים] וגו', ולא פירש, והיכן פירש להלן (שם מ) הנוטה כדוק שמים. ואת הארץ ולא פירש, והיכן פירש להלן (איוב לז) כי לשלג יאמר הוא ארץ בצקת עפר למוצק וגו', ויאמר אלקים יהי אור, ולא פירש, והיכן פירש (תהלים קד) עוטה אור כשלמה.

R' Yehudah bar Simon said: From the beginning of the creation of the world, "He reveals deep and hidden things."
"In the beginning, Gd created the heavens" and He did not explain it. Where did He explain it? Isaiah 40:22, "He extends the heavens like a curtain."
"And the earth" and He did not explain it. Where did He explain it? Job 37:6, "He tells the snow, be [on the] land," and Job 38:38, "When the dirt was hardened into a solid."
"And Gd declared, 'There will be light' and He did not explain it. Where did He explain it? Psalms 104:2, "He is cloaked in light, like a garment."

7. Talmud, Eruvin 19a

והאיכא תפתה דכתיב +ישעיהו ל'+ כי ערוך מאתמול תפתה! ההוא שכל המתפתה ביצרו יפול שם
Isn't *tifteh* [a name of Gehennom], as in Isaiah 30:33? This means that all who are seduced by their nature fall there.

8. Relevant biblical passages

Part 1 – Bamidbar 16:33; Tehillim 31:20

Part 2 – Tehillim 101:5; Mishlei 6:23

Part 3 – Yeshayah 49:6

Last note

9. Midrash, Vayyikra Rabbah 30:13

אמרתי לכם ויקחו אליך שמן זית זך וכי אורה שלכם אני צריך והא כתיב (דניאל ב) ונהורא עמיה שרא אלא בשביל לזכותכם ולכפר על
נפשותיכם שמשולה כנר

I told you, "Take to yourselves pure olive oil." Do I need your light? It is written, "And light dwells with Him"! It is for your merit, to atone for your souls which are compared to a lamp.